

I.2. Ismeretkörök/tantárgyi programok, tantárgyleírások

(a tantervi táblázatban szereplő minden tanegységről)

Az ismeretkör: **Cigány gyerekek oktatásának kérdései**

Kredittartománya: 10 kr

Tantárgyai: **1) Cigány gyerekek mentorálása**

2) Szegregációtól az inklúzióig

3) Erőszakmentes kommunikáció, konfliktuskezelés

(1.) Tantárgy neve: Cigány gyerekek mentorálása	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere	
A tanóra¹ típusa és óraszám: <i>nappali tagozaton 1 óra gyakorlat/hét levelező tagozaton 5 óra gyakorlat/félév adott félévben,</i>	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők² (ha vannak):	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok³ (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 4. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): <i>Család- gyermek-és ifjúságvédelem</i>	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

Magyarországon az utóbbi évtizedben elterjedt – az esélyegyenlőségi programok részeként- a hátrányos helyzetű tanulókkal való mentorálás. Több kutató, pedagógus, oktatási szakértő próbálta(ja) definiálni, hogy kit nevezhetünk mentornak, mi a mentor feladata, mennyiben különbözik egy „tantermi” pedagógus munkája a mentorálást végző pedagógusétól. Tapasztalataink szerint a mentorszerepet felvállaló tanárok többsége szeretne segíteni, igazi „mentorként” dolgozni, csak nem igazán tudnak különbséget tenni a pedagógus és mentorpedagógus feladatok között. A kurzus azokat az ismereteket érinti, amelyek segítségével a hallgatók a munkájuk során hatékonyan tudnak egy-egy hátrányos helyzetű tanulót patronálni.

A **2-5** legfontosabb **kötelező**, illetve **ajánlott irodalom** (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Ligeti György (2005): *Bevezetés a mentorpedagógiába I.* In. Új Pedagógiai Szemle, 4, 26-38. p

Ligeti György (2005): *Bevezetés a mentorpedagógiába II.* In. Új Pedagógiai Szemle, 5, 17-23. p

Ligeti György (2005): *Bevezetés a mentorpedagógiába III.* In. Új Pedagógiai Szemle, 6, 3-8. p.

Báder Iván (2015): *Cigány gyermekek mentorálása – Belső használatra szánt jegyzet.* Apor Vilmos Katolikus Főiskola Vác

Juhász Józsefné (2006): A mentori munka a gyakorlatban. In. Kósa Barbara - Simon Mária (szerk.): Új vizsga - új tudás? Az új érettségi hatása - az iskolakezdéstől a záróvizsgáig. Az Országos Közoktatási Intézet konferenciája 2005. október 20-21. OKI, Budapest. 108-111.

Lafferthon Judit - Mendi Rózsa - Szira Judit (2002): *Mentor-program roma diákoknak.* In. Iskolakultúra, 11, 24-38. p.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges, elsősorban társadalomismereti, társadalom- és szociálpolitikai, szociális munkára vonatkozó, másrészt pszichológiai, jogi, igazgatási, egészségügyi, pedagógiai ismeretrendszerek alapjait.
- Ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges ismeretszerzés módjait és a legfontosabb ismeretszerzési forrásokat.
- Ismeri a különböző társadalmi és szociális problémákat, a kielégítetlen szükségleteket, a veszélyeztető tényezőket.
- Ismerettel rendelkezik a társadalomról, a szociálpedagógia felhasználóiról, célcsoportjairól és azok környezetéről.
- Ismeri a szociális, a gyermekjóléti, a gyermekvédelmi, a nevelési intézmények működését, azok jogi szabályozását.
- Ismeri a szociálpedagógia fogalomkészletét, történetét, elméleteit. Ismerettel rendelkezik a szociálpedagógia gyakorlatáról.
- Ismeri az elmélet és a gyakorlat összefüggését, szintetizálni tudja elméleti és gyakorlati ismereteit.
- Ismeri a szociálpedagógia színtereit, a szociálpedagógiában alkalmazott munkaformákat, módszereket.
- Módszertani tudással rendelkezik, átlátja a szociális szakma innovációjának lehetőségeit.
- Ismeri a szociálpedagógia szakmai, etikai normáit.
- Ismeri az informatika eszközeivel történő hatékony kommunikáció formáit, az információk, elemzések mások számára történő prezentálásának eljárásait, eszközeit.

b) képességei

- Képes a társadalom működési szabályszerűségeinek felismerésére, azok rendszerszerű elemzésére, a társadalmilag kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okok, következmények feltárására és értelmezésére.
- A hallgatók képesek lesznek mentorpedagógusként cselekvési terveket szerkeszteni, a tanulókkal való foglalkozások során az elsajátított munkaformákat alkalmazni, a családokkal való kapcsolattartási formák bővítésére és a hatékonyabb együttműködésre.
- Képes a szociális segítségnyújtás módszereinek alkalmazására.
- Képes a szociális problémák, szükségletek, veszélyeztető tényezők felismerésére, feldolgozására, elemzésére, kezelésére, megoldására.
- Képes a szociálpedagógia célcsoportjai szocializációjának, személyiségfejlődésének sajátosságait, törvényszerűségeit átfogóan elemezni.
- Képes az egyének, családok, csoportok, közösségek jog- és érdekérvényesítő képességének fejlesztésére.
- Képes a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, és szociális szolgáltatásokat nyújtó, valamint nevelési intézményekben szociálpedagógiai szakmai munka végzésére, az elsajátított társadalomismereti, pszichológiai, jogi, igazgatási, egészségügyi ismeretek és alapelvek alkalmazására.
- Képes a különböző helyzetű gyermekek, fiatalok és csoportjai, családja, valamint pedagógusai számára szakszerű szolgáltatásnyújtásra a nevelés, oktatás, szabadidő-pedagógia, szociálpedagógia, szociális munka korszerű eszközeivel, továbbá ezeknek a folyamatoknak a tervezésére, kivitelezésére és elemzésére.

- Képes a szociális szakmai tevékenységhez szükséges prevenció és problémakezelő módszerek, technikák hatékony és innovatív alkalmazására.
- Képes a szociálpedagógusi munkában a szakmai etikai normák hatékony érvényesítésére.
- Hatékonyan alkalmazza az informatikai eszközöket kommunikációra, információk gyűjtésére és közzétételére, társadalomtudományi adatbázisok használatára.

c) attitűdje

- Rendelkezik a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségével, azt hitelesen képviseli környezetében.
- Rendelkezik a társadalmi problémák iránti érzékenységgel, elkötelezett az európai értékek lokális alkalmazására, szemléletét áthatja az esetek és kiszolgáltatottak melletti szolidaritás, az előítéletek elleni küzdelem.
- Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra.
- Munkáját kapcsolatteremtés- és fenntartás, konfliktusmegoldási készség, lokális és globális problémák iránti érzékenység és megoldási készség, empátia, kooperáció, segítő attitűd és fejlett kommunikációs készség jellemzi.
- Emberi kapcsolataiban humánus és etikus magatartású, szakmai feladatainak ellátása során a szociális munka etikai kódexét betartja.
- Ismereteit empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással alkalmazza.
- Egyéni munkájában reális önismerettel, önértékeléssel rendelkezik, önmagát kritikusan szemléli.
- Projektalapú és együttműködésre épülő munkavégzés mellett elkötelezett, és értékeli a közös munkához való egyéni hozzájárulást.
- Nyitott a szakmai továbbképzésekre, módszertani innovációkban szívesen részt vállal.
- Törekszik a folyamatos szakmai önképzés megvalósítására, a szakmai továbbképzéseken való részvételre.
- A szociálpedagógiai munkáját elkötelezetten, szakmai igényességgel és minőség tudattal végzi.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- A szakmai és szakmaközi együttműködés során felelősségteljesen jár el.
- Önálló, konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli szakmai együttműködések során.
- Képviseli a szociálpedagógia módszereit, ismereteit. Adekvát esetben felelősségteljesen képviseli szakmai szervezeti egységét.
- Felelősséget vállal az egyénekkal, csoportokkal, közösségekkel végzett szociálpedagógiai tevékenységért.
- Felelősen áll ki a szociálpedagógia jogi, etikai és szakmai normáinak betartása és védelme érdekében.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Pécsi Rita – főiskolai docens Phd

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):

Báder Iván főiskolai tanársegéd